

RAPPORT

FORVALTINGSREVISJON - VEDLIKEHALD AV KOMMUNALE BYGG OG VEGAR I SAMNANGER KOMMUNE

22. APRIL 2022

Leveransen er utarbeidet for oppdragsgiver, og dekker kun de formål som med denne er avtalt. All annen bruk og distribusjon skjer for oppdragsgivers regning og risiko. BDO AS eller BDO Advokater AS vil ikke kunne gjøres ansvarlig overfor en tredjepart.

BDO

INNHOLD

1	SAMMENDRAG OG FORSLAG TIL TILTAK	4
1.1	FORSLAG TIL TILTAK	4
2	INNLEIING	5
2.1	INFORMASJON OM BESTILLINGA	5
2.2	FØREMÅL OG PROBLEMSTILLINGAR	5
2.3	METODE OG VURDERING AV DATAGRUNNLAG	5
2.4	AVGRENSINGAR	5
3	PROBLEMSTILLING 1 - VERDIBEVARANDE VEDLIKEHALD AV KOMMUNALE BYGG	5
3.1	KORT OM EIGEDOMSFORVALTNING I SAMNANGER KOMMUNE	6
3.2	REVISJONSKRITERIUM OG OBSERVASJONAR	7
3.2.1	Utforming av revisjonskriterium.....	7
3.2.2	Overordna målsettingar for eigedomsforvaltninga og for verdibevarande vedlikehald	8
3.2.3	Planlegging og styring av eigedomsforvaltninga.....	9
3.2.4	Vedlikehaldskostnadar bør vere på nivå med normtal for liknande kommunar.....	11
3.3	REVISJONEN SI VURDERING ER AT KOMMUNEN HAR ETABLERT EIN STRATEGI FOR VEDLIKEHALD AV KOMMUNALE BYGG, MEN AT PRINSIPPA FOR VEDLIKEHALD AV KOMMUNALE BYGG BURDE FORANKRAS BETRE	14
3.4	KONKLUSJON	14
4	PROBLEMSTILLING 2 - PLANMESSIG VEDLIKEHALD AV KOMMUNALE VEGAR	15
4.1	KORT OM VEGVEDLIKEHALD I SAMNANGER KOMMUNE	15
4.2	REVISJONSKRITERIUM OG OBSERVASJONAR	15
4.2.1	Utforming av revisjonskriterium.....	15
4.2.2	Planar og prioriteringar for vegvedlikehaldet	16

4.2.3	Vedlikehaldskostnadene bør vere på samme nivå som normalt for liknande kommunar.....	16
4.3	REVISJONEN SI VURDERING ER AT KOMMUNEN HAR VEDLIKEHALDSPLAN, OG AT DRIFTSUTGIFTENE TIL VEGVEDLIKEHALD ER PÅ NIVÅ MED ANDRE	19
4.4	KONKLUSJON	19
5	HØYRINGSUTTALE	20

1 SAMMENDRAG OG FORSLAG TIL TILTAK

BDO har gjennomført forvaltningsrevisjon av vedlikehald av kommunale bygg og vegar etter bestilling fra kontrollutvalet. Føremålet med prosjektet har vore å gjennomgå kommunen si handtering av vedlikehald av kommunale bygg og vegar. Problemstillingane har drøfta i kva grad kommunen har overordna strategiar og målsettingar for vedlikehaldsarbeidet, korleis kommunen sikrar planmessig og verdibevarande vedlikehald av bygg og vegar, samt om vedlikehaldet er i samsvar med etablert beste praksis eller normtal.

Det er revisjonen si vurdering at Samnanger kommune langt på veg har etablert ein overordna strategi for vedlikehald av kommunale bygg, men at dei overordna prinsippa for strategisk eigedomsforvaltning ikkje er godt forankra politisk. Administrasjonen nyttar hensiktsmessige verktøy for å planlegge og dokumentere eigedomsforvaltninga, og det operative vedlikehaldet av kommunale bygg og eigedomar synes godt organisert. Kommunen sine utgifter til vedlikehald per kvadratmeter ligg vesentleg lågare enn normtalet for verdibevarande vedlikehald.

Det er også revisjonen si vurdering at Samnanger kommune har etablert ein overordna vedlikehaldsplan for kommunale vegar, men at denne ikkje har vore handsama politisk og dermed blitt ein bindande plan for administrasjonen i prioritering av ulike vedlikehalds- og opprustingstiltak på dei kommunale vegane. Ein tydeleg og prioritert plan kan også vere nyttig for å sikre at planlagde, ikkje gjennomførte investeringstiltak blir gjennomført.

Kommunen har vedlikehaldsutgifter til veg på nivå med nabokommunar, men at det ligg under eit anbefalt nivå for å oppretthalde kvaliteten på vegane. Likevel vil omfang og utforming av det kommunale vegnettet ha stor påverknad på administrasjonen sitt handlingsrom for vedlikehald.

1.1 FORSLAG TIL TILTAK

Revisjonen vil tilrå

- å forankre prinsippa for kommunen sin eigedomsforvaltning og prioritering av vedlikehald av kommunale bygg i kommunestyret
- å forankre plan for vegvedlikehald i kommunestyret

2 INNLEIING

2.1 INFORMASJON OM BESTILLINGA

BDO har i samsvar med bestillinga frå kontrollutvalet og prosjektplan godkjend av kontrollutvalet gjennomført forvaltningsrevisjon av vedlikehald av kommunale bygg og vegar.

2.2 FØREMÅL OG PROBLEMSTILLINGAR

Føremålet med prosjektet er å gjennomgå kommunen si handtering av vedlikehald av kommunale bygg og vegar. Gjennomgangen har sett på i kva grad kommunen har overordna strategiar og målsettingar for vedlikehaldsarbeidet, og korleis kommunen sikrar planmessig og verdibevarende vedlikehald av bygg og vegar. Vidare har vi sett på om vedlikehaldet er i samsvar med etablert beste praksis eller normalt.

2.3 METODE OG VURDERING AV DATAGRUNNLAG

Forvaltningsrevisjonen bygger på ein kombinasjon av intervju og dokumentanalyse. Intervju er dels gjennomført på Teams og dels som fysiske møte, samt oppfølgingssamtalar i etterkant. Det er gjennomført intervju, og referat frå intervjuer er verifiserte av deltakarane.

Vidare har vi gjennomgått og analysert styrande dokumentasjon og relevante politiske saker, inkludert budsjettssaker frå perioden 2018 til og med 2021. Vi har også henta nøkkeltal for eideomsforvaltning og samferdsle frå KOSTRA for Samnanger kommune, KOSTRA-gruppe 04 og for nabokommunane.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i samsvar med RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon.

2.4 AVGRENsingAR

Prosjektet har sett på strategiar, målsettingar og system for vedlikehald av bygg og vegar, samt i kva grad desse blir etterlevd i praksis. Prosjektet har ikkje gjort sjølvstendige vurderingar av tilstanden på kommunale bygg eller vegar.

3 PROBLEMSTILLING 1 - VERDIBEVARANDE VEDLIKEHALD AV KOMMUNALE BYGG

Med bakgrunn i føremålet for forvaltningsrevisjonsprosjektet har BDO formulert to hovudproblemstillingar. Den første av desse er:

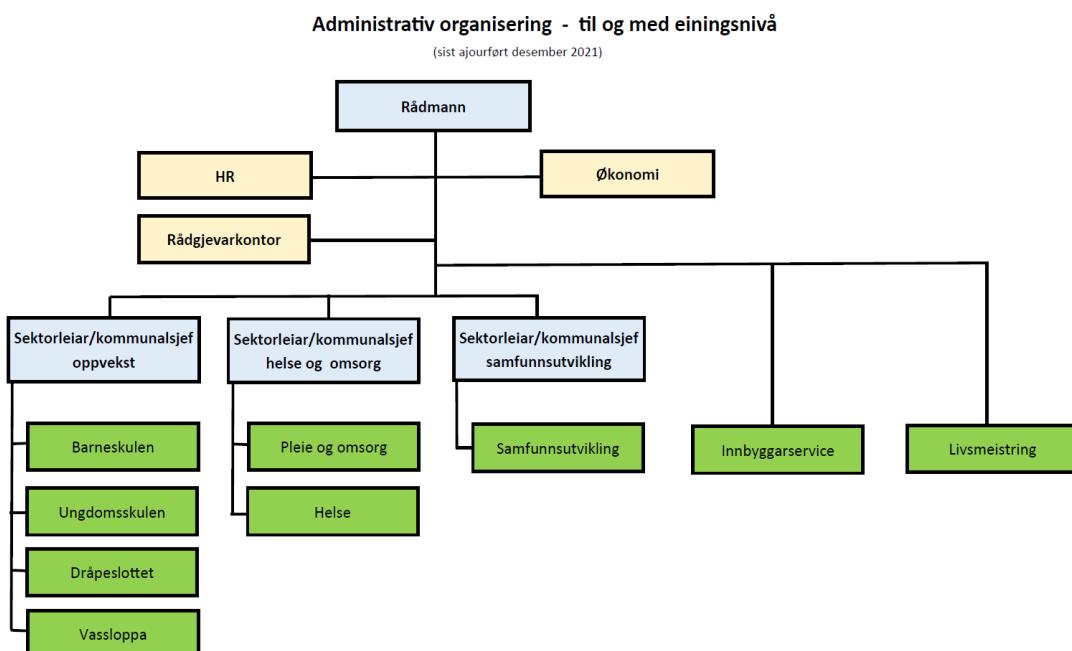
Problemstilling 1: I kva grad har Samnanger kommune etablert tiltak for å sikre eit effektivt og godt verdibevarande vedlikehald av kommunale bygg?

For å svare ut denne problemstillinga har vi stilt spørsmål rundt desse emna:

- Har kommunen ein overordna strategi og bestemte målsettingar for vedlikehaldsarbeidet?
- Har kommunen planar med prioriteringar for vedlikehald av kommunale bygg?
- Har kommunen vedlikehaldskostnader på nivå med normalt for liknande kommunar?
- Korleis har kommunen følgt opp vedtak i kommunestyresak 033/2019 om eigedomsforvaltning?

3.1 KORT OM EIGEDOMSFORVALTNING I SAMNANGER KOMMUNE

Eigedomsforvaltninga i Samnanger kommune er administrativt plassert som del av eining for samfunnsutvikling. I eining for samfunnsutvikling ligg teknisk forvaltning, teknisk drift og brann og beredskap. Til avdeling for teknisk drift ligg drift av vatn og avlaup (sjølvkostområde), drift og vedlikehald av kommunale eigedommar, reinhald og vegdrift og -vedlikehald.

Figur 1 Administrativ organisering i Samnanger kommune. Kjelde: www.samnanger.kommune.no

Eigedomsforvaltning består av driftsoppgåver og vedlikehaldsaktivitetar, og grenseoppgangen kan i enkelte samanhengar vere diffus. I rapporten legg vi til grunn denne forståinga:

- **Drift** av eigedom er alle oppgåver og rutinar som er naudsynte for at bygningar skal fungere som planlagt. Dette omfattar m.a. løpende drift, reinhald, energi, vatn, avlaup og renovasjon.
- **Vedlikehald** er arbeid som er naudsynt for å oppretthalde kvaliteten på bygninga på fastsett nivå, altså dei tiltaka som er naudsynte for å sikre at bygninga som heilskap fungerer etter hensikta (planlagd vedlikehald og utskiftingar).

Ifølgje årsmeldinga for 2020 hadde teknisk drift 15,8 årsverk, der reinhald utgjorde 7,99 årsverk. Det samla reviderte budsjettet for teknisk drift for 2020 var på 12,6 MNOK, med eit rekneskapsmessig meirforbruk på 391 000 kroner.

	2018	2019	2020	2021
Revidert budsjett	13 357	11 675	12 639	13 639
Rekneskap	13 812	13 025	13 030	15 181
Meirforbruk	-455	-1 350	-391	-1 541

Tabell 1 Netto driftsutgifter, teknisk drift (i 1000 kr) (Kjelde: Samnanger kommune, årsmeldingar)

Avdeling for teknisk drift i Samnanger nyttar fagsystemet FAMAC for å registrere behov og for å planlegge, styre og dokumentere arbeidet med forvaltning, drift og vedlikehald (ofte forkorta FDV) av kommunale bygg og infrastruktur. Systemet vert omtala som avdelinga sitt kart og kompass, der nøkkellopplysningar for alle bygg, vregar og annan infrastruktur ligg inne, og behov for vedlikehald på både kort og lang sikt blir registrert og dokumentert. Eksempelvis kan ein enkelt gjere uttrekk frå systemet og på den måten få fram ein vedlikehaldsplan, fordelt på ulike bygg og innmelde behov. Tilsvarande er også brukaravtalar, leigekontraktar og liknande samla i systemet. Reinhald nyttar reinhaldsmodulen i systemet for å styre og dokumentere reinhaldet i samsvar med kvalitetsstandarden INSTA 800¹.

Vedlikehald av kommunale bygg og eigedommar blir utført både med eigne tilsette og med innleid hjelp. Kommunen har rammeavtale med entreprenør for å ta større og/eller akutte saker der det t.d. er trond for større maskinar eller spesialistkompetanse. Avdeling for teknisk drift meiner at denne kombinasjonen gjev god fleksibilitet i høve oppgåvene avdelinga skal løyse. Tilsvarande jobbar avdelinga for å nytte eigne ressursar betre ved at t.d. kyrkjegardsarbeidaren også har ansvar for kommunale grøntanlegg og har andre oppgåver i vinterhalvåret.

3.2 REVISJONSKRITERIUM OG OBSERVASJONAR

3.2.1 Utforming av revisjonskriterium

Kommunelova § 13-1 andre ledd legg ansvaret for å leie kommuneadministrasjonen i samsvar med lov- og regelverk og politiske vedtak, retningsliner og instruksar på kommunedirektøren, og kommunelova § 25-1 at administrasjonen skal ha ein internkontroll som sikrar at reglar følges. Reglar og vedtak knytt til vedlikehald vil såleis verte omfatta av dette.

Revisjonskriterium for denne problemstillinga vil byggje på NOU 2004:22 *Velholdte bygninger gir mer til alle - om eiendomsforvaltning i kommunesektoren* samt overordna vurderingar og tilrådingar om beste praksis og normalt for vedlikehald som kjem fram i rapportar for kommunesektorens organisasjon (KS) og Rådgivende Ingeniørers Forening (RIF).

¹ NS-INSTA 800 «er en felles nordisk standard for måling av rengjøringskvalitet. Standarden er utviklet på bransjenivå, og er et effektivt ledelsesverktøy for dokumentert rengjøringskvalitet» (<https://www.dnv.no/services/insta-800-rengjoringskvalitet-148740>)

Vi har uteia følgjande revisjonskriterium:

Det er etablert overordna politisk bestemte målsettingar for eigedomsforvaltninga i Samnanger kommune, med fokus på godt, verdibehavarande vedlikehald.

Det er etablert eit rasjonelt system for planlegging og hensiktsmessig styring av eigedomsforvaltninga.

Kommunen sine vedlikehaldskostnader bør vere på same nivå som normalt for liknande kommunar.

3.2.2 Overordna målsettingar for eigedomsforvaltninga og for verdibehavarande vedlikehald

Kommunale bygg og eigedommar er viktige ressursar i drifta og utviklinga av kommunen, og utgjer store verdiar. Den øvste politiske og administrative leiinga i kommunen skal utøve eigarolla på vegne av innbyggjarane, og i Samnanger har avdeling for teknisk drift fått oppgåva med å planlegge og gjennomføre verdibehavarande vedlikehald av dei kommunale bygga. KS-rapporten «*Vedlikehold i komunesektoren - fra forfall til forbilde*» (2008) peiker på at heilsakelege og overordna strategiar og målsettingar for vedlikehaldet, forankra på politisk nivå, er sentrale suksessfaktorar for god communal eigedomsforvaltning. Samstundes kjem det fram i oppfølgingsrapporten frå 2013 at det er stort forbetningspotensial i kommunane knytt til etablering og forankring av mål og strategiar, samt til implementering og oppfølging av strategiane i praksis.

I fleire intervju kjem det fram at kommunestyret ikkje har gjort konkrete vedtak som synleggjer overordna strategi, prioriteringar og målsettingar for vedlikehaldet av kommunale bygg utover det som følgjer av budsjett og økonomiplan. Tilsvarande har heller ikkje administrasjonen utarbeidd overordna planar, rapporteringsrutinar eller annan styrande dokumentasjon.

I gjeldande plan for forvaltningsrevisjon er det referert målsettingar om at kommunen ønskjer å bygge minst mogleg nytt, og at det er ønskjeleg å rehabilitera og fornye der det er tenleg. Vidare ønskjer kommunen å fase ut bygg som ikkje er framtdsretta, slik at den samla bygningsmassen blir redusert. I kommunikasjonen med eining for samfunnsutvikling kjem det fram at desse målsettingane er formulerte av administrasjonen som ledd i oppsummering av innspel etter handsaming av ekstern analyse av kommuneøkonomien², innsparingstiltak og budsjettprosessar, og blei tatt inn i rådmannen sitt framlegg til budsjett for 2020. Vidare kjem det fram at det er ulike synspunkt mellom administrativt og politisk nivå om korleis kommunen skal drive strategisk eigedomsforvaltning framover. Dette gjeld til dømes administrasjonen sitt ønske om å redusere den kommunale bygningsmassen, som ikkje har fått gehør på politisk nivå.

---

² Agenda Kaupang 2016: Samnanger kommune - Økonomianalyse 2015

3.2.3 Planlegging og styring av eigedomsforvaltninga

I 2019 la administrasjonen fram ei kartlegging av framtidig vedlikehaldsbehov og framlegg til prioriteringar for kommunestyret. Denne kartlegginga presenterte eit samla vedlikehaldsbehov på 23,2 millionar kroner, fordelt på 15 kommunale eigedomar og med prioritet i høve alvorsgrad på identifiserte feil og manglar. Berekninga av samla vedlikehaldsbehov tok ikkje høgde for nybygging eller større ombygging på ungdomsskulen eller helsetunet. I tillegg tok kartlegginga opp korleis den framtidige eigedomsforvaltninga er avhengig av avgjersler i samband med overordna kommuneplanlegging knytt til m.a. framtidig senter- og skule-/barnehagestruktur.

Prioritert	Bygg	Kostnad Rehabilitering	Merknad
1	Kommunehuset	11.2 millionar	Bør vurdere nye areal
2	Ungdomsskulen	3 millionar	Bør vurdere nye areal
2	Bassengbygget	Eiga sak	Bør vurdere nye areal
1	Brannstasjonen	1.6 millionar	Garderobe –rein og skittensone ikkje løyst. Bør vurder nye areal
3	Samnangerheimen	3.4 millionar	2 millionar er opprusting av 95-bygget.
3	Helsetunet	600.000 kr	Behov for å utvide arealet med kontor/pauserom
	Barneskulen	600.000 kr	
	Vassloppa bhg	400.000 kr	
	Dråpeslottet bhg	250.000 kr	
	Idrettsanlegget	500.000 kr	
	Myra og Rolvsvåg vassverk	300.00 kr	Sjølvkost
	Kyrkjegarden	150.000 kr	Planlegg utviding av kyrkjegarden
	Omsorgsbustader Skjervo, Hamnahaugen, Skottabakken, gamle bhg	300.000 kr	
	Parkar, kai og uteområde	650.000	Eksl. hurtiglading
	Salthall inkl spisebrakke	250.000	
	Totalkostnad stipulert til	23,2 millionar kroner	Utbygging/nytt areal er ikkje kostnadsrekna

Tabell 2 Oversikt estimerte vedlikehaldskostnadar og prioriteringar, kommunale bygg i Samnanger (Kjelde: Samnanger kommune, [KS-sak 033/2019](#))

Kartlegginga i tabell 3 blei utarbeidd av administrasjonen på eige initiativ i etterkant av Agenda Kaupang-rapporten for å synleggjere vedlikehaldsbehovet og gje kommunestyret kunnskapsgrunnlag for kommande prioriteringar. Administrasjonen meiner kartlegginga synleggjer at vedlikehaldsstatusen på kommunale bygg er god. Statusrapporten blei handsama av kommunestyret som KS-sak 033/2019, som tok rapporten til orientering og elles formulerte eit vedtak som gav få styringssignal med omsyn til framtidig eigedomsforvaltning. Behovet for «snarleg avgjerd om kva bygg som skal prioriterast med nødvendige vedlikehaldstiltak» blei også løfta fram i rådmannen sitt framlegg til budsjett og økonomiplan seinare same år.

Den vidare oppfølginga av saka er omtalt nedanfor, men t.d. viser KS-sak 041/2020 til eit ordskifte i kommunestyret der ein representant er overraska over at administrasjonen etterlyser prioriteringar av byggvedlikehald, ettersom representanten sjølv meiner kommunestyret akkurat har «gjort eit krystallklart politisk vedtak på prioritering». På same måte som spørsmålet om

reduksjon av kommunal bygningsmasse viser også usemja om i kva grad administrasjonen har fått klare prioriteringar frå politisk nivå at kommunikasjonen mellom styringsnivåa kan bli betre.

I intervju med konstituert rådmann kjem det fram at kommunen har utfordringar knytt til rullering og oppdatering av delar av det overordna planverket. Til dømes er samfunnsdelen til kommuneplanen i Samnanger frå 2007 og planperioden gjekk ut i 2017. Arbeidet med kommunal planstrategi stoppa også opp i 2020/2021, dels grunna skifte av rådmann, men er no tilbake på sporet med håp om å kunne vedtakast før sommaren 2022. Administrasjonen peiker på at dette planfaglege etterslepet gjev utfordringar sidan det manglar politisk forankra styringsdokument som gjev retning og prioriteringar for samfunnsutviklinga i Samnanger, som i sin tur får innverknad på eigedomsforvaltninga. Resultatet blir m.a. at det er vanskeleg å einast om kva bygg kommunen skal satse på (rehabilitere og fornye) og kva bygg ein skal fase ut over tid og der vedlikehaldet kan reduserast til eit minimum.

I samband med politisk behandling av budsjettet for 2022 vedtok kommunestyret i Samnanger ekstraløyvingar på to millionar kroner til vedlikehald, ein million kroner til energiøkonomisering samt følgjande verbapunkt:

6. *Kommunestyret vel å prioritera vedlikehald og energiøkonomisering i 2022, med siktemål om å redusera framtidige utgifter. Kommunestyret ber rådmannen prioritera tiltak ut frå dette ynskjet.*

Eining for samfunnsutvikling fortel at slike ekstraløyvingar kan vere utfordrande, ettersom dei gjerne kjem med klare forventningar frå politisk nivå om at administrasjonen bruker midlane på mange gode prosjekt, mens administrasjonen på si side har utgreidd og førebudd vedlikehaldsoppdrag i samsvar med rammene i økonomiplanen. Konstituert rådmann fortel at teknisk drift har til saman 47 identifiserte prosjektkandidatar med ulik grad av modning, og at både operativ og prosjektadministrativ kapasitet vil påverke kor raskt ein kan få sett i gang arbeidet. I tillegg til eigen kapasitet vil også formelle og kommersielle omsyn som t.d. regelverk for offentlege innkjøp og graden av ledig kapasitet i marknaden påverke korleis kommunen effektivt får nyta desse tilleggsøyvingane. I slike situasjonar blir dialog og forventningsstyring mellom politisk og administrativt nivå viktig, og administrasjonen fortel at dei planlegg å leggje fram ei sak med prioriterte vedlikehaldsoppdrag for politisk handsaming før sommaren 2022.

Oppfølging av vedtak i KS-sak 033/2019 om eigedomsforvaltning

Som nemnt over utarbeidde administrasjonen i 2019 ein statusrapport for eigedomsforvaltninga i Samnanger kommune, med vurderingar av framtidig vedlikehaldsbehov og framlegg til prioriteringar. Statusrapporten blei handsama av kommunestyret (KS-033/2019), som trefte slikt vedtak:

Statusrapport for eigedomsforvaltninga i Samnanger kommune sitt framtidige vedlikehaldsbehov vert teken til orientering. I det vidare arbeidet får rådmannen mandat til å utarbeida følgjande grunnlag til budsjett/økonomiplan 2020-23:

- *auka ramma til vedlikehaldsbudsjettet med 1 million kroner*
- *utarbeida romprogram for 1-10 skule*
- *kartleggja og utarbeida behovet for omsorgsbustader, særskilt for eldre, psykiatriske patientar og demente, og behovet for sjukeheimspllassar i 95-bygget*
- *starta planlegging for utviding av kyrkjegarden*
- *kartleggja romprogram for helsetunet der tenester som går under helse vert samla.*

- *utarbeida romprogram for kommunehus, med vurdering av både samla og delt plassering, inkludert bruk av eksisterande bygg*
- *utarbeida romprogram for brannstasjon.*

Det framgår av vedtaket at kommunestyret tar statusrapporten til orientering, men vedtaket framstår ikkje å gje andre føringer for framtidig egedomsforvaltning og vedlikehald i Samnanger enn å auke ramma til vedlikehaldsbudsjettet med ein million kronar i økonomiplanperioden. Vidare inneheld vedtaket ei rekke kulepunkt med nye tiltak, men gjev ikkje tidsplan eller tidsfrist for framtidig oppfølging.

I same møte blei det som del av vedtaket i sak 035/2019 tatt inn eit punkt som kan sjåast i samanheng med fleire av kulepunktene i sak 033/2019 ovanfor:

Det må utgreiast ein heilheitleg plan på oppvekstsektoren, der 1-10 skule, sammanslåing av barnehagane og fleirbrukshall/idrettshall skal sjåast på under eitt. Dette vert finansiert av midlar som allereie er gitt frå fylkeskommunen, kr 500.000,-

Dette vedtaket fekk ei mindre endring i sak 041/2019 ved at finansieringskjelde blei endra frå fylkeskommunale midlar til kommunens disposisjonsfond.

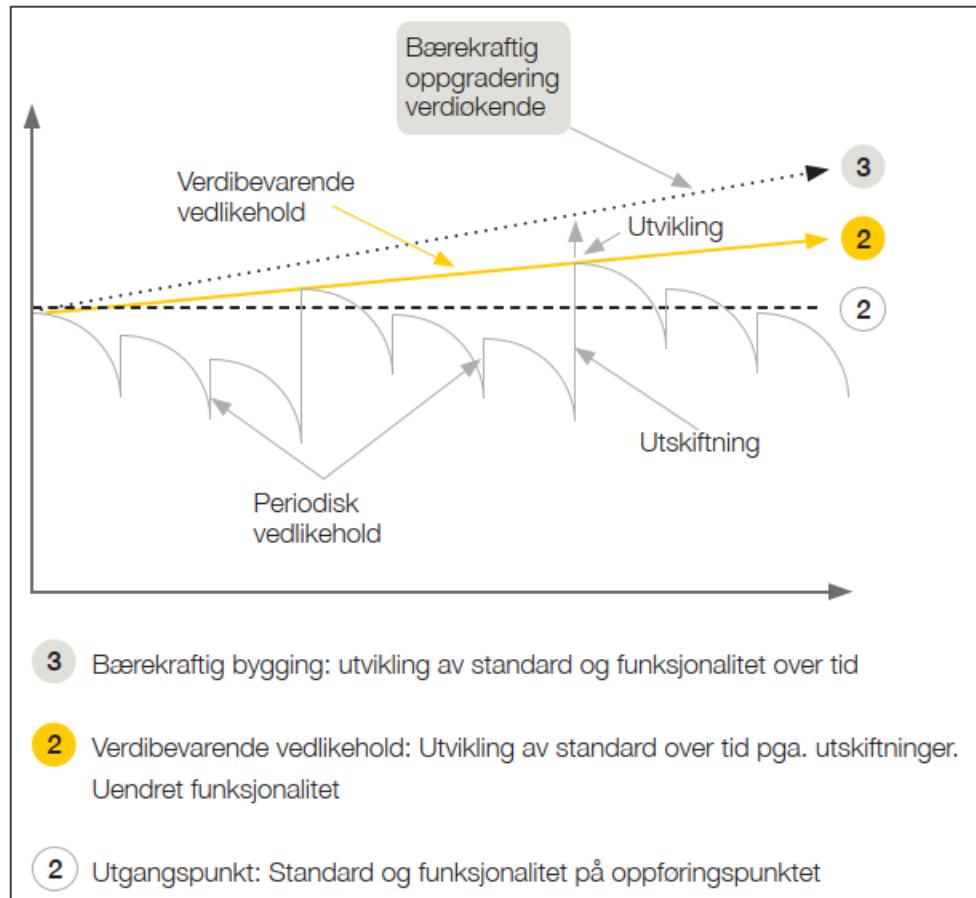
I sak 095/2019 seinare same år blei det treft vedtak om at «[s] tørre rehabilitering av ungdomsskulen vert sett på vent til ein moglegheitstudie for 1-10-skule, barnehage m.m. er gjennomført, jf. vedtak i kommunestyresakene 035 og 041/2019». Statusrapporten for egedomsforvaltninga estimerte eit vedlikehaldsbehov på ungdomsskulen på tre millionar kroner, og hadde gitt det nest høgaste prioriteten. Vedtaket i sak 095/2019 sette dermed vidare arbeid på ungdomsskulen på pause. Etter den revisjonen kjenner til blei den aktuelle moglegheitsstudien ikkje gjennomført som planlagt våren 2020 grunna administrative kapasitetsutfordringar og prioritering av koronahandtering.

Eining for samfunnsutvikling fortel at det ikkje har blitt gjennomført konkret oppfølging av statusrapporten, korkje med omsyn til identifisert vedlikehaldsbehov eller framlegg til prioriteringar, men at kommunestyret i samband med behandling av kommunebudsjettet for 2020 (sak 096/2019) vedtok å løyve midlar til eksterne tilstandsvurderingar av kommunehuset og ungdomsskulen. Tilsvarande blei det også vedteke i behandlinga av kommunebudsjettet for 2021 (sak 104/2020) å løyve midlar til tilstandsrapportar på kommunale bygg eldre enn ti år, og det blei utarbeidd rapportar for Dråpeslottet og Vassloppa barnehagar og for symjehallbygget. Eining for samfunnsutvikling meiner tilstandsrapportane støtter funna i statusrapporten frå 2019 om at vedlikehaldsstatusen for kommunale bygg er god, og at dei ferdige rapportane kan bidra til å styrke politisk nivå si tiltru til avdeling for teknisk drift.

3.2.4 Vedlikehaldskostnadene bør vere på nivå med normtal for liknande kommunar

Vedlikehaldsetterslepet på ulike formar for kommunal infrastruktur har lenge vore på dagsordenen både politisk og administrativt, og det er gjennomført fleire utgreiingar for å kvantifisere etterslepet og etablere normtal for beste vedlikehaldspraksis. I NOU 2004:22 «*Velholdte bygninger gir mer til alle*» etablerte utvalet eit sett med kriterium for god egedomsforvaltning i kommunane, men utan å foreslå normtal for vedlikehald. KS-rapporten «*Vedlikehold i kommunesektoren - fra forfall til forbilde*» (2008), skrive av Multiconsult og PwC, landa på 170 kr per m² som normtal for verdibeverande vedlikehald når levetida var sett til 60 år, og 100 kr per m² om levetida er 30 år. Samstundes tar rapporten etterhald for at dette berre gjeld for store kommunar, altså mellom ein fjerdepart og ein tredjepart av kommunane i landet på dåverande tidspunkt. Dei resterande kommunane med mindre egedomsportefølje vil vere avhengige av å budsjettere med varierande tal frå år til år basert på tiltaksbudsjett per bygning.

Trass i atterhalda har ideen om normtal festa seg, og utgifter til vedlikehald per kvadratmeter har blitt del av KOSTRA-rapporteringa. Multiconsult oppdaterte berekningane sine for Norges bygg- og eiendomsforening (NBEP) i 2013, og sette då normtalet til 200 kr per m². Seinare har Multiconsult også kartlagt vedlikehaldsetterslep i fylkeskommunar og kommunar for RIF (Rådgivende Ingeniørers Forening) sine «State of the Nation»-rapportar, og har framskrive normtalet ytterlegare til 230 kr per m². Dette kan i sin tur delast likt mellom periodisk vedlikehald og utskiftingar med 115 kr per m² på kvar.

Figur 2 Verdibevarande vedlikehald. Kjelde: Multiconsult 2019, s. 16

Tabell 4 og 5 under viser nøkkeltal for egedomsforvaltning henta frå KOSTRA. I tillegg til eigne tal for Samnanger og eigen KOSTRA-gruppe (KOSTRA-gruppe 4) har vi samanlikna med nøkkeltal for Vaksdal kommune og for landet u/Oslo. Samnanger blei i 2019 flytta til KOSTRA-gruppe 4 (middels små kommunar med høge bundne kostnadars og låge korrigerte inntekter).

Egedomsforvaltning	Samnanger 2021	Vaksdal 2021	KOSTRA- gruppe 4 2021	Landet u/Oslo 2021
Netto driftsutgifter til egedomsforvaltning i prosent av samla driftsutgifter (prosent)	11,3 %	11,2 %	9,1 %	9,4 %
Netto driftsutgifter til forvaltning av egedom per innbyggjar (kr)	222	413	360	356

Areal på føremålsbygg per innbyggar (m ²)	5,55	7,17	6,61	5,29
Utgifter til vedlikehald per kvadratmeter (kr)	64	103	97	106
Utgifter til driftsaktivitetar per kvadratmeter (kr)	820	598	624	621
Herav utgifter til reinhald (kr)	255	191	181	168
Herav energikostnad per kvadratmeter (kr)	153	113	149	139

Tabell 3 Nøkkeltal for egedomsforvaltning (Kjelde: SSB KOSTRA-tal)

Som det framgår av tabell 4 ligg Samnanger noko høgare enn totalen for KOSTRA-gruppe 4 på andel av netto driftsutgifter som går til egedomsforvaltning, utgifter til driftsaktivitetar per kvadratmeter og utgifter til reinhald per kvadratmeter. Samstundes ligg kommunen vesentleg lågare enn KOSTRA-gruppa når ein ser på netto driftsutgifter til forvaltning av eigedom per innbyggar og på utgifter til vedlikehald per kvadratmeter. Sistnemnde er det viktigaste normtalet for verdibeverande vedlikehald. For å kontrollere for i kva grad 2021 avviker frå det generelle biletet for kommunen, viser vi i tabell 5 under utviklinga frå 2018 for dei same nøkkelindikatorane.

Egedomsforvaltning	2018	2019	2020	2021
Netto driftsutgifter til egedomsforvaltning i prosent av samla driftsutgifter (prosent)	11,0 %	10,7 %	10,4 %	11,3 %
Netto driftsutgifter til forvaltning av eigedom per innbyggar (kr)	73	186	103	222
Areal på føremålsbygg per innbyggar (m ²)	5,63	5,59	5,55	5,55
Utgifter til vedlikehald per kvadratmeter (kr)	55	54	111	64
Utgifter til driftsaktivitetar per kvadratmeter (kr)	718	693	672	820
Herav utgifter til reinhald (kr)	243	244	235	255
Herav energikostnad per kvadratmeter (kr)	128	115	91	153

Tabell 4 Nøkkeltal for egedomsforvaltning, Samnanger kommune 2018-2021 (Kjelde: SSB KOSTRA-tal)

Som det framgår av tabell 5 over har utgiftene til vedlikehald pr kvadratmeter i Samnanger dei seinaste åra også vore vesentleg lågare enn normtala for vedlikehald, uavhengig av om ein legg KS- eller RIF-tala til grunn. Til samanlikning ligg talet for KOSTRA-gruppe 4 nokså stabilt rundt 100 kr per kvadratmeter i heile perioden. Unntaket for Samnanger er 2020, der verdien er dobla samanlikna med 2019, for så å falle tilbake til 64 kr per kvadratmeter i 2021. I 2020 fekk kommunen 1,1 millionar kroner i ekstra tilskot frå staten til vedlikehald, rehabilitering og oppgradering av kommunal infrastruktur som eit nasjonalt tiltak for å auke aktiviteten i bygg- og

anleggsbransjen under koronapandemien, og dessutan å henta inn noko av vedlikehaldsetterslepet i kommunane. Det er uklart korleis dette tilskotet er fordelt mellom drifts- og investeringsrekneskapen.

3.3 REVISJONEN SI VURDERING ER AT KOMMUNEN HAR ETABLERT EIN STRATEGI FOR VEDLIKEHALD AV KOMMUNALE BYGG, MEN AT PRINSIPPA FOR VEDLIKEHALD AV KOMMUNALE BYGG BURDE FORANKRAS BETRE

Det er revisjonen si vurdering at Samnanger kommune langt på veg har etablert ein overordna strategi for vedlikehald av kommunale bygg, men at det framstår som dei overordna prinsippa for strategisk eigedomsforvaltning ikkje er godt forankra politisk. Slik vi ser det kan dette føre til målkonfliktar mellom politisk og administrativt nivå som påverkar både planleggingshorisontar og handlingsrom. Revisjonen merker seg at det er eit etterslep på kommunal planlegging som ein er godt klar over, og som er i ferd med å hentast inn. Vi legg til grunn at både ferdige planar og planprosessen for å komme dit vil vere nyttelege reiskapar for å oppnå større grad av semje mellom politisk og administrativt nivå.

Revisjonen si vurdering er vidare at administrasjonen nyttar hensiktmessige verktøy for å planlegge og dokumentere eigedomsforvaltninga, og at det operative vedlikehaldet av kommunale bygg og eigedomar i Samnanger framstår godt organisert. Administrasjonen la i 2019 fram ei kartlegging av framtidig vedlikehaldsbehov og framlegg til prioriteringar for kommunestyret, men vedtaket i saka gav avgrensa styringssignal. Revisjonen merker seg at administrasjonen ved fleire høve seinare etterlyser klare prioriteringar frå politisk nivå, mens politiske representantar på si side meiner at dei har vore klare i sine tilbakemeldingar. Revisjonen har fått opplyst at det skal leggjast fram ei sak med prioriterte vedlikehaldsoppdrag for politisk behandling før sommaren 2022, og ser dette som eit godt høve for administrasjonen til å be om klare prioriteringar frå politisk nivå.

Kommunestyret tok som nemnt sak KS-033/2019 om statusrapport for eigedomsforvaltninga i Samnanger kommune til orientering, men gav ikkje andre føringar på framtidig eigedomsforvaltning eller vedlikehald. Revisjonen merker seg at det ikkje er gjennomført konkret oppfølging av statusrapporten, men at kommunestyret har bestilt totalt fem eksterne tilstandsvurderingar av kommunale bygg som var omfatta av rapporten. Revisjonen kan ikkje vurdere om tilstandsrapportane støtter funna i statusrapporten om at vedlikehaldsstatusen for kommunale bygg er god, men legg til grunn at kommunen har eit godt grunnlag for å prioritere og planlegge vedlikehald framover.

Revisjonen har nytta KOSTRA-tal for å kartlegge om Samnanger kommune har vedlikehaldskostnadar for kommunale bygg på nivå med normtal for vedlikehald i liknande kommunar. Revisjonen merker seg at Samnanger kommune for utgifter til vedlikehald per kvadratmeter ligg vesentleg lågare enn normtalet for verdibeverande vedlikehald, og, med unntak av 2020, synest dette å vere ein gjennomgåande trend dei siste åra.

3.4 KONKLUSJON

Revisjonen sin konklusjon er at Samnanger kommune langt på veg har etablert ein overordna strategi for vedlikehald av kommunale bygg, at dei nyttar hensiktmessige verktøy for å planlegge og dokumentere eigedomsforvaltninga og at det operative vedlikehalde av kommunale bygg og eigedommar framstår godt organisert. Samstundes synest ikkje dei overordna prinsippa for strategisk eigedomsforvaltning å vere godt forankra politisk, og saman med etterslep på communal planlegging gjer dette vedlikehaldsplanlegginga vanskeleg.

Kommunens utgifter til vedlikehald per kvadratmeter ligg vesentleg lågare enn normtalet for verdibevarande vedlikehald.

4 PROBLEMSTILLING 2 - PLANMESSIG VEDLIKEHALD AV KOMMUNALE VEGAR

Den andre problemstillinga er:

Problemstilling 2: I kva grad har Samnanger kommune gode system for planmessig vedlikehald av kommunale vegar?

For å svare ut denne problemstillinga har vi stilt spørsmål rundt desse emna:

- Har kommunen ein overordna strategi og bestemte målsettingar for vedlikehaldsarbeidet?
- Har kommunen vedlikehaldskostnader på nivå med normalt for liknande kommunar?

4.1 KORT OM VEGVEDLIKEHALD I SAMNANGER KOMMUNE

Samnanger kommune har til saman 25,7 kilometer kommunal veg. Typiske kommunale vegrar i Samnanger er vegrar til bustadfelt, skular og barnehagar, samt nokre lengre vegrar til små grender i kommunen. Den lengste kommunale vegen er vegen til Lid på ca. 3,5 kilometer.

På same måte som drift og vedlikehald av kommunale bygg er også drift og vedlikehald av kommunale vegrar plassert hos avdeling for teknisk drift i eining for samfunnsutvikling. Kommunen har også ansvaret for veglys og har driftsavtale med BKK Enotek på dette området. Tilsvarande er også bru- og kaiinspeksjon mellom oppgåvene som handterast av avdeling for teknisk drift. Dei operative drifts- og vedlikehaldsoppgåvene som t.d. grøfterens, kantslått og reparasjon av slaghol blir i hovudsak handtert av kommunen sine eigne driftsoperatørar, mens meir sesongbaserte oppgåver som t.d. asfaltering, brøyting og strøing blir handtert av innleigde ressursar. Det kan m.a. vere tale om lokale bønder som disponerer eigna utstyr, og som er lokalisert nærmere dei meir perifere delane av det kommunale vegnettet.

Spørsmålet om privatisering av drifts- og vedlikehaldsoppgåver har vore oppe til politisk diskusjon, men desse sakene har i like stor grad handla om konkrete vegrar skal vere private eller kommunale som å spørje om vedlikehaldet skal gjerast av eigne tilsette eller private entreprenørar. Til dømes var konklusjonen frå ei tverrpolitisk gruppe i 2019 at gevinsten ved moglege nye løysingar for privatisering av vegrar i kommunen ikkje sto i samsvar med innsatsen. Arbeidet med privatisering av vegrar blei avslutta, og ein privat veg blei re-kommunalisert.

4.2 REVISJONSKRITERIUM OG OBSERVASJONAR

4.2.1 Utforming av revisjonskriterium

Kommunelova §§ 13-1 og 25-1 nemnt under førre problemstilling gjeld også her.

Etter veglova § 5 er alle vegrar som blir haldne ved like av ein kommune å rekne som kommunale vegrar. Tilsvarande fastset § 20 første ledd at kommunen ber utgiftene til planlegging, bygging, utbetring, vedlikehald og drift av kommunal veg.

Revisjonskriterium for denne problemstillinga vil bygge på NOU 2004:22 *Velholdte bygninger gir mer til alle - om eiendomsforvaltning i kommunesektoren* samt overordna vurderingar og tilrådingar om beste praksis som kjem fram i KS-rapporten «*Vedlikeholdsetterslepet langs kommunale veier*» (2015) og «*State of the Nation*»-rapporten om kommune- og fylkesvegar (2019) frå Rådgivende Ingenørers Forening (RIF).

Vi har uteia følgjande revisjonskriterium:

Kommunen bør utarbeide planar med prioriteringar for vedlikehald av kommunale vgar

Kommunen sine vedlikehaldskostnader bør vere på same nivå som normalt for liknande kommunar

4.2.2 Planar og prioriteringar for vegvedlikehaldet

Avdeling for teknisk drift fortel i intervju at dei har ein overordna vedlikehaldsplan for kommunale vgar, bruer og kaier tufta på ROS-analysar for infrastrukturen. Dette er eit arbeidsdokument for administrasjonen og har, etter det revisjonen kjener til, ikkje vore til politisk handsaming. Samstundes er vegvedlikehaldet i kommunen også hendingssyrt ved at konkrete hendingar som t.d. ras, utglidningar og flaum må handterast akutt og kan føre til at planlagde tiltak må utsettast.

Planen for vegvedlikehald blir vist til i årsbudsjett og økonomiplanar for 2020, 2021 og 2022 som grunngjeving for løvyingane til vedlikehald og opprusting av kommunale vgar, dels i driftsbudsjettet og dels i investeringsbudsjettet. Eksempelvis står følgjande i oversikta over valde investeringstiltak til budsjettet for 2022, tiltak 20: 4203.3320 Opprusting av kommunale vgar, bruer og kaier:

Vidareført frå 2021

Plan for vegvedlikehald viser kva vgar som treng opprusting og fornying. ROS-analyse og TS-plan ligg til grunn for prioriteringar. Det er eit etterslep på vegvedlikehaldet for opprusting av kommunale vgar.

Over fleire år har formuleringar om stort etterslep og at dei kommunale vegane er i därleg stand lagt inne i budsjettforsлага frå rådmannen med tilhøyrande forslag om å løyve ein million kroner årleg i økonomiplanperioden til investeringstiltak. I budsjettet for 2020 er dette konkretisert til å gjelde opprusting, rassikring og asfaltering. I tillegg kjem tiltak som dekkast over driftsbudsjettet, som t.d. trafikktryggleik, vegmerking og vinterdrift.

Det framgår av årsmelding for Samnanger kommune for 2021 at over ein million kroner av dei avsette midlane til utbetring av kommunale vgar ikkje blei brukt som opphaveleg planlagt. I følgje årsmeldinga er pandemien hovudårsaken, men for teknisk drift har det også vore utfordringar knytt til utskiftingar og kapasitet. Også i 2020 blei ein stor del av tildelte investeringsmidlar ikkje brukt.

4.2.3 Vedlikehaldskostnadar bør vere på same nivå som normalt for liknande kommunar

På same måte som for kommunal eigedomsforvaltning inneheld KOSTRA også nøkkeltal for samferdsleområdet i kommunane. Tilsvarande som over har vi samanlikna nøkkeltal for Samnanger, Vaksdal, KOSTRA-gruppe 4 og landet u/Oslo. Vi har også tatt inn Askøy kommune i samanlikninga, ettersom Norsk Kommunalteknisk Forening og Vegteknisk institutt i 2019 kåra dei

til «Noregsmeister i vegforvaltning»³. Det er ikke etablert normalt for ressursbruk på vedlikehald av kommunale vegar på same måte som for kommunale bygg, men RIF-rapporten⁴ frå 2019 skriv at vedlikehaldsutgiftene på landsbasis er ca. 175 000 kroner per kilometer communal veg, og at dette ikkje er tilstrekkeleg til å oppretthalde kvaliteten. Vidare peiker rapporten på at kostnadane til vedlikehaldsoppgåver aukar raskare enn løvvingane, slik at marknadsutviklinga over tid gjev mindre vedlikehald per krone.

Vegforvaltning	Samnanger 2021	Vaksdal 2021	Askøy 2021	KOSTRA- gr.4 2021	Landet u/Oslo 2021
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for av alle kommunale veier (prosent)	20 %	2,3 %	15,8 %	10,6 %	37,7 %
Andel kommunale veier og gater med belysning av alle kommunale veier og gater (prosent)	68 %	22,7 %	100 %	39,8 %	62,2 %
Utgifter til vedlikehold av kommunale veier og gater av totale ntno. dr.utg. til kommunale veier og gater (prosent)	4,9 %	72,4 %	3,2 %	29,8 %	21,3 %
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke av alle kommunale veier og gater (prosent)	0 %	29,5 %	0 %	45,2 %	26,2 %
Brutto driftsutgifter til gatebelysning langs kommunale veier og gater per kilometer belyst vei (kr)	5 706	45 000	10 813	40 661	25 553
Brutto investeringsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger (kr)	441	762	488	1 019	1 204
Antall km tilrettelagt for syklende som er et kommunalt ansvar (km)	5	2	15	271	14 590
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger (kr)	1 354	1 444	531	1 729	1 359
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per km (kr)	135 440	63 466	166 632	99 747	165 922

Tabell 5 Nøkkeltal for vegforvaltning (Kjelde: SSB KOSTRA-tal)

Som det framgår av tabell 6 er utgiftene til vedlikehald i prosent av totale driftsutgifter for kommunale vegar mykje lågare i Samnanger enn i KOSTRA-gruppa og i landet utan Oslo, mens Vaksdal på si side ligg svært høgt. Dette er likevel tal som varierer mykje frå år til år. Mens talet

³ <https://www.miljoogteknikk.no/askoey-norgesmester-i-veiforvaltning.6200336-476731.html>

⁴ Rådgivende Ingenørers Forening 2019: State of the Nation - kommunale og fylkesveier (<http://rif.no/wp-content/uploads/2019/08/Vei.pdf>)

for Samnanger i 2021 er på 4,9 prosent, var vedlikehaldsutgiftene i 2020 (altså året forut for tabellen ovanfor) på 24,7 prosent. Slike variasjonar mellom år er det også for andre kommunar.

Som indikatorar på kommunale prioriteringar til kommunale vegar viser netto driftsutgifter per innbyggar at Samnanger kommune ligg vesentleg høgare enn Askøy kommune, men vesentleg lågare enn KOSTRA-gruppa, men på same nivå som landet utan Oslo. Tilsvarande tal for netto driftsutgifter per kilometer veg, viser at Samnanger har lågare utgifter enn Askøy kommune, vesentleg høgare utgifter enn KOSTRA-gruppa, og lågare enn landet utan Oslo.

Tabell 7 nedanfor viser at det er variasjonar i tala frå Samnanger frå år til år, og at det t.d. var ein topp på brutto investeringsutgifter i 2019, mens netto driftsutgifter har vore meir stabilt i perioden. Tabellen viser også at netto driftsutgifter per kilometer communal veg har gått ned i perioden. Netto driftsutgifter per kilometer communal veg i Samnanger er lågare enn dei 175 000 kroner per kilometer som RIF i sin rapport frå 2019 meinte ikkje var tilstrekkeleg til å oppretthalde kvaliteten.

Vegforvaltning	2018	2019	2020	2021
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for av alle kommunale veier (prosent)	20,8 %	20,0 %	20,0 %	20,0 %
Andel kommunale veier og gater med belysning av alle kommunale veier og gater (prosent)	70,8 %	68,0 %	68,0 %	68,0 %
Utgifter til vedlikehold av kommunale veier og gater av totale ntno. dr.utg. til kommunale veier og gater (prosent)	18,8 %	7,6 %	24,7 %	4,9 %
Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger (kr)	1 946	1 572	1 663	1 522
Brutto driftsutgifter til gatebelysning langs kommunale veier og gater per kilometer belyst vei (kr)	7 882	5 706	5 706	5 706
Brutto investeringsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger (kr)	897	1 165	593	441
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger (kr)	1 518	1 235	1 409	1 354
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per km (kr)	155 875	122 800	141 120	135 440

Tabell 6 Nøkkeltal for vegforvaltning, Samnanger kommune 2018-2021 (Kjelde: SSB KOSTRA-tal)

Det er verd å merke seg at geografien og busettingsmønsteret i Samnanger bidreg til at kommunen har relativt få kilometer med kommunal veg samanlikna med nabokommunane, både i absolute tal og meter per innbyggjarar, og at dette er tilhøve ein må ta omsyn til i tolking av KOSTRA-tala.

Kommune	Kilometer kommunal veg	Innbyggjarar (4. kv 2021)	Meter komm. veg pr. innb.
4616 Tysnes	61,641	2 883	21,38
4622 Kvam	114,018	8 497	13,42
4623 Samnanger	25,742	2 501	10,29
4624 Bjørnafjorden	191,766	25 213	7,61
4627 Askøy	103,922	29 816	3,49
4628 Vaksdal	89,402	3 867	23,12
4630 Osterøy	103,428	8 131	12,72

Tabell 7 Kilometer communal veg, fordelt på innbyggjarar, i Samnanger og utvalde nabokommunar (Kjelde:

Vegkart.atlas.vegvesen.no og SSB)

Tabell 8 viser samla lengd på communal veg fordelt på innbyggjarar i Samnanger og utvalde nabokommunar (desse er frå forskjellige KOSTRA-grupper). Tabellen viser at det er store variasjonar mellom kommunane, og at variablar knytt til topografi, klima og busettingsmønster vil påverke dei politiske prioriteringane som ligg til grunn for tala som kjem fram i KOSTRA-rapporteringa.

4.3 REVISJONEN SI VURDERING ER AT KOMMUNEN HAR VEDLIKEHALDSPLAN, OG AT DRIFTSUTGIFTENE TIL VEGVEDLIKEHALD ER PÅ NIVÅ MED ANDRE

Revisjonen si vurdering er at Samnanger kommune har etablert ein overordna vedlikehaldsplan for kommunale vegar. Det er likevel ikkje tydeleg om denne planen har vore handsama politisk, eller om den først og fremst er eit internt administrativt verktøy. Dermed er det også uklart i kva grad denne planen blir nytta som eit verktøy for å prioritere ulike vedlikehalds- og opprustingstiltak på dei kommunale vegane.

Revisjonen legg merke til at administrasjonen dei siste åra ikkje har gjennomført investeringsprosjekt i samsvar med opphavelig plan. Ein tydeleg og prioritert plan kan også vere nyttig for å sikre at planlagde, ikkje gjennomførte investeringstiltak ikkje fell ut når normal drift skal gjenopptakast etter pandemien.

Ifølge KOSTRA-tal har kommunen vegvedlikehaldsutgifter på nivå med liknande kommunar. Likevel vil omfang og utforming av det kommunale vegnettet ha stor påverknad på administrasjonen sitt handlingsrom for vedlikehald. Revisjonen legg merke til at trenden for netto driftsutgifter til kommunale vegar per kilometer går ned i perioden 2018 til 2021 og ligg under nivået som RIF meinte ikkje var tilstrekkeleg til å oppretthalde kvaliteten.

4.4 KONKLUSJON

Vår konklusjon at Samnanger kommune har etablert ein overordna vedlikehaldsplan for kommunale vegar, men at denne ikkje er forankra politisk. Da vil vedlikehaldet vere avhengig av budsjettpunktet og i mindre grad av ein vedtatt plan for framtidig vedlikehald.

5 HØYRINGSUTTALE

Rådmannen har gitt følgande høyringsuttale til rapporten:

Solveig Bø Dalstø

Vår referanse:
21/846/22/3260/3/OVSE

Arkivkode:
FE-614, FA-Q13, TI-&58

Dykker referanse:

Dato:
22.04.2022

Uttale frå rådmannen - rapport forvaltningsrevisjon "Vedlikehald av kommunale bygg og vegar i Samnanger kommun"

Denne forvaltningsrevisjonen har satt fokus på viktige område knytt til den daglege kommunale drifta; kommunen si handtering av vedlikehald av kommunale bygg og vegar.

For å kunne ta vare på kommunale bygg og vegar er det behov for at me har tilstrekkeleg merksemd retta mot dei strategiske val og dei målformuleringar som skal utgjere eit godt og velfungerande system. Vala og målformuleringane skal me finne att i planar for gjennomføring av det daglege vedlikehaldet, samt det praktiske arbeidet som vert utført året rundt.

Rådmannen si vurdering er at det er gjort eit grundig arbeid – og at rapporten på ein god måte synleggjer grunnlaget og resultata. Problemstillingane er konkrete og relevante med omsyn til *både* kommunale bygg og vegar.

At dei overordna prinsippa for strategisk eigedomsforvaltning ikkje er tilstrekkeleg forankra politisk tilseier at me har ein jobb å gjøre slik at kommunestyret vert sikra god kjennskap og styring med arbeidet vårt. På det viset kan dei ivareta sitt ansvar som bygg- og vegeigar.

I tillegg syner rapporten at overordna vedlikehaldsplan for kommunale vegar ikkje er politisk forankra, og difor heller ikkje føreligg som bindande plan for administrasjonen med omsyn til prioriteringar av vedlikehald og opprustingstiltak. Ein risiko ved dette er at planlagte ikkje gjennomførte investeringstiltak ikkje vert gjennomført.

Rådmannen opplever at forslaga til tiltak er fornuftige og gode, og vil la seg gjennomføre.

Med helsing

Ove Sæbø
rådmann

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

KONTAKT

ØYVIND SUNDE

Director

m: +4797610122

e: Oyvind.Sunde@bdo.no

BDO AS, et norsk aksjeselskap, er deltaker i BDO International Limited, et engelsk selskap med begrenset ansvar i henhold til garanti, og er en del av det internasjonale BDO-nettverket, som består av uavhengige selskaper i de enkelte land. Foretaksregisteret: NO 993 606 650 MVA. Medlem av Den Norske Revisorforening.

Leveransen er utarbeidet for oppdragsgiver, og dekker kun de formål som med denne er avtalt. All annen bruk og distribusjon skjer for oppdragsgivers regning og risiko. BDO AS eller BDO Advokater AS vil ikke kunne gjøres ansvarlig overfor en tredjepart.

